

1387/2021

15-11-2021

anulare act administrativ

Curtea de Apel CONSTANTA

Cod ECLI ECLI:RO:CACTA:2021:017._____

Operator de date cu caracter personal 3170

Dosar nr. _____

R O M Â N I A

CURTEA DE APEL C_____

SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE C_____ ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DECIZIA CIVILĂ NR.1387/CA

Ședința publică de la 15 noiembrie 2021

Completul compus din:

PREȘEDINTE E _____ C _____

Judecător O ___ D _____

Judecător A _____ - B _____ A _____

Grefier M _____ N _____

Pe rol, judecarea cererii de revizuire în contencios administrativ și fiscal formulată de

revizuenta (...), împotriva deciziei civile nr.553/05.05.2021, pronunțată de Curtea de Apel C _____, în dosarul nr. _____, în contradictoriu cu intimații: A _____ A _____ A _____, _____, E _____ E _____ AL C _____ C _____ și C _____ C _____ C _____, având ca obiect anulare act administrativ.

La apelul nominal făcut în ședința publică a răspuns avocat M _____ V _____ în baza împuternicirii avocațiale aflată la fila 14 vol.I, intimata A _____ A _____ A _____ prin avocat C _____ T _____ în baza împuternicirii avocațiale aflată la fila 85 vo.II, intimații pârâți prin avocat D _____ G _____ în baza împuternicirii avocațiale aflată la fila 69 vo.II.

Procedura este legal îndeplinită, cu respectarea disp. art.153 și următoarele Cod procedură civilă.

Cererea de revizuire este motivată, legal timbrată.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care evidențiază părțile, obiectul dosarului și stadiul procesual.

Avocat M_____ V_____ depune la dosar extras din doctrină privind principiul securității juridice cu trimitere la jurisprudența CJUE.

Avocat D_____ G_____ depune dovada cheltuielilor de judecată.

Părțile prezente învederează că nu au alte cereri de formulat, înscrisuri de depus sau excepții de invocat.

Curtea acordă cuvântul asupra admisibilității cererii de revizuire formulată în cauză.

Avocat M_____ V_____ având cuvântul pentru revizuenta, solicită a se avea în vedere că cererea de revizuire, în raport de temeiul art.21 din legea contenciosului administrativ este admisibilă. Principalul reper de ordin jurisprudențial care orientează și circumstanțiază acest caz de revizuire, este reprezentat de hotărârea ICCJ – decizia nr.45/2016 care stabilește principalele coordonate în raport de care instanțele de judecată urmează să analizeze admisibilitatea unei astfel de cereri de revizuire întemeiată pe art.21 din Legea nr.554/2004, prin raportare la momentul pronunțării unei decizii a CJUE.

În raport de interpretarea ICCJ cererea de revizuire este admisibilă în baza unei decizii a CJUE indiferent de momentul pronunțării acestora.

Apreciază că în raport de disp.art.21 din Legea nr.554/2004 astfel cum a fost interpretată prin prisma deciziei nr.45/2016 a ICCJ, prezenta cerere de revizuire este admisibilă.

Avocat C____ T____, având cuvântul pentru intimata A____ A____
A____, cu privire la admisibilitatea cererii de revizuire, apreciază că aceasta nu este admisibilă, motivul invocat de revizuentă, cel potrivit cu care ar fi fost încălcate normele dreptului comunitar, jurisprudența comunitară, nu se verifică în speță, cu atât mai mult cu cât revizuenta nu a fost în măsură să indice acea normă a dreptului comunitar sau acea jurisprudență CJUE care a fost încălcată cu ocazia soluționării cauzei.

În mod evident, cazul de revizuire prevăzut de Legea nr.554/2004 își găsește aplicabilitatea ori de câte ori cauza este soluționată în baza unor norme interne care contravin dreptului comunitar. Revizuenta nu a indicat cum contravin normele în baza cărora s-a pronunțat instanța de recurs, sau împotriva căror norme din dreptul comunitar contravin normele în care a fost soluționată hotărârea.

Din această perspectivă apreciază că cererea de revizuire este inadmisibilă, nefiind incident cazul prevăzut de Legea nr.554/2004.

În egală măsură, jurisprudența CJUE invocată de către revizuentă, constă în realitate în hotărâri prin care se respinge un recurs formulat împotriva unei hotărâri pronunțate de tribunal ca primă instanță, sau s-a respins ca inadmisibilă acțiunea de

anulare a unei decizii a comisiei europene, nu sunt decizii interpretative pronunțate de CJUE în baza art.267 din TFUE.

Pe cale de consecință, nefiind vorba despre decizii interpretative, doar acestea fac parte din dreptul comunitar, nu se poate discuta de revizuire întemeiată pe disp.art.21 din Legea nr.554/2004.

Hotărârile CJUE invocate în preambulul revizuirii – cauza C23/2004 și C69/2014 nu au fost invocate ca fiind jurisprudență încălcată sau ignorată în speță, ci ca repere de aplicare a cazului de revizuire întemeiat pe art.21.

Cât privește susținerile revizuyentei referitoare la omisiunea indicării membrilor protejați prin inițierea acțiunii de fond și prezentarea dovezilor că aceștia ar fi fost titularii unor drepturi sau interese legitime proprii vătămăte, susținerile nu pot fi primite deoarece nu se circumscriu cazului de revizuire reglementat de Legea nr.554/2004. Pe de altă parte ele au făcut obiectul criticilor la judecata în fond și au fost analizate de instanțe de recurs.

Pentru același considerente nu pot fi primite nici susținerile sau argumentele invocate întemeiat pe decizia 8/2020 pronunțată de ICCJ în RIL. A fost invocată în fața instanței de recurs, a fost analizată și avută în vedere.

Apreciază că nu pot fi primite susținerile privind încălcarea principiului comunitar al securității juridic, întrucât același principiu se regăsește în legislația românească, nu se poate aprecia că el contravine, sau că principiul european al securității este încălcat de vreo normă din legislația românească. El se regăsește în Constituție, în codul civil, cod de procedură civilă, în reglementările privitoare la neretroactivitatea legii civile, puterea de lucru judecat și autoritatea de lucru

judecat. Nu se poate reține vreo contradicție între principiul european al securității raporturilor juridice și o normă din dreptul intern.

Din această perspectivă apreciază că cererea de revizuire este inadmisibilă nefiind incidentă o contradicție între normele în baza cărora a fost soluționat procesul și normele de drept comunitar.

Avocat D _____ G _____, având cuvântul pentru intimații E _____ E _____ AL C _____ C _____ și C _____ C _____ C _____, pune concluzii de respingere ca inadmisibilă a cererii de revizuire. A arătat pe larg în întâmpinarea formulată motivele pentru care apreciază că acest caz de revizuire nu poate fi admisibil. Se susține în esență că hotărârea pronunțată de instanța de recurs ar fi fost în contradicție cu principiile comunitare întrucât nu s-ar fi reținut autoritatea de lucru judecat ce reieșea din pronunțarea unor alte hotărâri și care ar fi trebuit să se mențină și în ceea ce privește recursul din dosarul inițial. Or, pe de o parte, această chestiune nu reprezintă o încălcare a principiului stabilității a vreunei norme comunitare, iar pe de altă parte chestiunea autorității de lucru judecat nici măcar nu a fost invocată în cauza respectivă, chiar dacă ar fi fost invocată era o chestiune ce ținea de o practică judecătorească și nu de autoritate de lucru pentru că nu vorbim de cauze identice sau asemănătoare și, raportat la ceea ce a reținut decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.8/2020, chestiunea vătămării și a calității procesuale active se verifică de la caz la caz, în fiecare dosar. Oricum această chestiune nu ar fi putut fi analizată sub condițiile autorității puterii de lucru judecat.

Față de aceste considerente și întrucât hotărârea în mod evident, pronunțată de instanța de fond nu s-a pronunțat cu încălcarea principiului stabilității relațiilor juridice și nici a unei norme comunitare pentru că legislația română prevăzând situația autorității de lucru judecat și a puterii de lucru judecat, nu vine în conflict cu normele comunitare.

Solicită cheltuieli de judecată.

Avocat M____ V____, în replică, în susținerea încălcării principiului securității juridice a făcut trimitere la o jurisprudență interpretativă a CJUE, respectiv o decizie pronunțată în procedura trimiterii preliminare, a indicat la pct.35 din cererea de revizuire cauza 144/9.07.2015 precum și o altă cauză care vizează tot acest principiu al securității juridice C-381/ 97 – Belgocodex, care consacră acest principiu al securității juridice, ce acoperă atât calitatea, stabilitatea, previzibilitatea legii cât și a jurisprudenței.

De aceea a făcut trimitere, nu că ar fi invocat sau nu autoritatea de lucru judecat în cauză anterioară, nu acest lucru este relevant. A făcut trimitere la jurisprudența Curții de Apel C_____ în alte litigii în care parte este A_____ A_____ A_____ și diversitatea de soluții pronunțate de instanțele constănțene. Acest aspect a fost avut în vedere pe de o parte în susținerea principiului securității juridice, iar pe de altă parte raportul juridic creat, faptul că în urma emiterii unei HCL prin care s-a aprobat un PUZ, ulterior un PUD și s-a emis autorizație de construire, cu bună credință revizuentul a edificat un P+9, construcție edificată la acest moment.

Prin urmare, acest principiu al securității juridice vizează și stabilitatea raporturilor juridice create prin acte de autoritate administrativă emise de intimați.

Avocat C_____ T____, susține că în mod evident revizuenta face confuzie între pronunțarea hotărârii a cărei revizuire o cere cu încălcarea dreptului comunitar european și pronunțarea acelei hotărâri cu încălcarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene. Nu este suficient ca hotărârea a cărei revizuire se solicită să fie pronunțată cu încălcarea, admitând că ar fi așa, a dreptului comunitar european, ci trebuie încălcat principiul priorității, a preeminenței dreptului comunitar față de normele interne. Nu există nicio normă internă în baza căreia a fost soluționată cauza care să contravină normelor de drept european.

Avocat M_____ V_____ susține că le-a ignorat judecătorul din recurs, de aceea nu există.

Curtea rămâne în pronunțare.

CURTEA

Asupra cererii de revizuire de față, constată următoarele:

Prin decizia civilă nr.553 pronunțată în data de 05.05.2021 de Curtea de Apel C_____ în dosar nr._____, s-a respins recursul incident formulat de recurenta pârâtă (...) împotriva hotărârii intermediare nr. 154/13.02.2020 și a sentinței civile nr. 807/CA/02.07.2020 pronunțate de Tribunalul C_____ în dosarul nr. _____, ca nefondat; s-a admis recursul principal formulat de recurenta reclamantă - A_____ A_____ A_____ împotriva sentinței civile nr.807/02.07.2020 pronunțată de Tribunalul C_____ în dosarul nr. _____ în contradictoriu cu intimații pârâți (...), E_____ E_____ AL C_____ C_____ și C_____ C_____ C_____, s-a casat în parte sentința recurată și rejudecând, s-au admis cererile conexe formulate de reclamanta (...) în contradictoriu cu pârâții E_____ E_____ AL MUNICIPIULUI CONSTANTA, C_____ C_____ C_____, și (...) și s-a dispus anularea Hotărârii Consiliului Local C_____ nr.120/2018 privind aprobarea P.U.D., a Hotărârii Consiliului Local C_____ C_____ nr. 279/2016 privind aprobarea P.U.Z. pentru zona delimitată de _____ și _____ Autorizației de construire nr.146/2019 emisă de C_____ C_____ C_____.

Împotriva acestei decizii civile la data de 16.06.2021 a formulat cerere de revizuire, înregistrată pe rolul Curții de Apel C _____ sub nr. _____, revizuenta (...), în conformitate cu art. 21 alin. 1 din Legea nr. 554/2004, învederând următoarele:

I. Admisibilitatea cererii de revizuire.

Principalele repere de ordin jurisprudențial care orientează și/sau circumstanțiază aplicarea acestui caz special de revizuire sunt următoarele:

- Hotărârea CJUE din 16 martie 2006 pronunțată în Cauza C-23/2004 Rosmarie Kapferer c. Schlank & Schick GmbH;

- Hotărârea CJUE din 6 octombrie 2015 pronunțată în Cauza Tarsia C-69/14 D _____ C _____ Târșia c. Statul R _____;

- Decizia nr. 45/12 decembrie 2016 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru interpretarea dispozițiilor art. 21 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Prin Hotărârea CJUE din 6 octombrie 2015 pronunțată în cauza C-69/14, Târșia, s-a reținut faptul că „revine fiecărui stat membru, în temeiul principiului autonomiei procedurale, atribuția de a desemna instanțele competente și de a stabili modalitățile procedurale aplicabile acțiunilor în justiție destinate să asigure protecția drepturilor conferite contribuabililor de dreptul Uniunii „ (a se vedea în acest sens și Hotărârea Rewe-Zentralfinanz și Rewe-Zentral, 33/76, EU:C:1976:188, punctul 5, Hotărârea Aprile, C-228/96, EU:C:1998:544, punctul

18, precum și Hotărârea Test Claimants în the Franked Investment Income Group Litigation, C-362/12, EU:C:2013:834, punctul 31)”.

Prin Decizia nr. 45 din 12.12.2016 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 21 (2) teza I din Legea nr. 554/2004, s-a decis ca în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 21 alin. (2) teza I din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, „cererea de revizuire este admisibilă în baza unor decizii ale Curții de Justiție a Uniunii Europene, indiferent de momentul pronunțării acestora și de împrejurarea invocării sau nu în litigiul de bază a dispozițiilor de drept european preexistente, încălcate prin hotărârea a cărei revizuire se cere”.

„Instanța suprema a reținut că este lipsită de relevanță neinvocarea în litigiul de bază a dispozițiilor de drept european presupus încălcate prin hotărârea a cărei revizuire se cere, întrucât, potrivit principiului jura novit curia, consacrat de art. 22 alin.1) și (4) din Codul de procedură civilă, judecătorul, respectând limitele investiției sale, este în drept, în virtutea prerogativelor sale jurisdicționale, să dea cererii calificarea juridică exactă și să facă aplicarea normelor juridice incidente. Instanța trebuie să aplice dreptul, care îi este cunoscut, inclusiv dreptul european și hotărârile interpretative ale CJUE, care au caracter obligatoriu pentru instanțele statelor membre și se bucură de prioritate în aplicare, potrivit art. 148 alin. (2) din Constituție”.

Tot astfel, Decizia nr. 45/2016 stabilește principalele coordonate în raport de care instanțele de judecată urmează să analizeze admisibilitatea unei astfel de revizurii prin raportare la momentul pronunțării unei Decizii CJUE și totodată fixează reperele pentru verificarea admisibilității cererii de revizuire pe acest temei. Revizuirea este inadmisibilă în cazul în care:

- lipsește orice “ element de noutate (care ar putea fi hotărâri pronunțate de CJUE sau dispoziții de drept unional neinvocate în cauză, sau deși invocate, netratate de instanță), se urmărește revizuirea unei hotărâri definitive prin care a fost deja dezlegată problematica legată de aplicarea principiului priorității dreptului unional” - (paragraful 72);

- prin revizuire “se urmărește schimbarea cauzei juridice a cererii de chemare în judecată sub aspectul motivelor de fapt care susțin obiectul cererii sau, altfel spus, al drepturilor subiective invocate care stau la baza pretențiilor formulate și a căror protecție se solicită pe cale judiciară” (paragraful 75).

În Decizia nr. 45/2016 instanța mai subliniază ca „revine însă instanței de judecată obligația să verifice admisibilitatea revizuirii, raportat la cazul concret dedus judecării, orientându-se după reperele menționate mai sus și, dacă este cazul, fără să se limiteze la ele, stabilind dacă dispozițiile de drept european erau sau nu în vigoare la data faptelor relevante în cauză, dacă ele au făcut sau nu obiectul analizei instanței de judecată ori dacă prin cererea de revizuire se urmărește schimbarea cauzei juridice a cererii sub aspectul faptelor relevante pe care s-au întemeiat motivele de nelegalitate”.

Prin urmare, esențial în examinarea admisibilității revizuirii pe temeiul art. 21 din Legea nr. 554/2004 este ca norma comunitară să fie în vigoare la data pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere, fiind lipsit de relevanță momentul pronunțării Deciziei CJUE.

II. Temeinicia cererii de revizuire

Dreptul comunitar și jurisprudența obligatorie a CJUE încălcate în prezenta cauză.

În hotărârea pronunțată în cauza Raynolds Tobacco Holdings Inc. și alții c. Comisiei (C131/03), CJCE a statuat că pot constitui obiect al controlului jurisdicțional prevăzut de art. 230 din TCE numai măsurile care produc efecte juridice obligatorii, de natură să afecteze interesele reclamantului, prin modificarea situației sale juridice, nefiind de conceput verificarea în abstract a unor acte în legătură cu care se susține că ar avea un potențial vătămător virtual, fără a fi reclamata vreă vătămare concretă în patrimoniul reclamantului.

Curtea a mai reținut că, deși condiția referitoare la efecte juridice obligatorii, de natură să afecteze interesele reclamantului printr-o modificare a situației sale juridice, trebuie interpretată în lumina principiului unei protecții jurisdicționale efective, o astfel de interpretare nu poate avea ca efect anularea acestei condiții fără depășirea competențelor atribuite prin tratat instanțelor comunitare.

Tot astfel, în cauza Eurofer c. Comisiei (T-381/11), s-au reținut următoarele: "întrucât Eurofer este o asociație care reprezintă interesele industriei siderurgice europene, conform jurisprudenței, ea nu poate introduce, în principiu, o acțiune în anulare admisibilă decât dacă întreprinderile pe care le reprezintă sau unele dintre acestea au calitate procesuală activă în mod individual sau dacă asociația poate invoca un interes propriu".

Decizia nr. 553/2021 a Curții de Apel Constanta - Secția de contencios administrativ și fiscal, încalcă principiul priorității dreptului UE și jurisprudența CJUE evocată.

În speță, Curtea de Apel Constanta admite recursul principal formulat de (...), casează sentința civilă nr. 807/02.07.2020 pronunțată de Tribunalul Constanta în dosar nr. _____ și rejudecând, admite cererea, anulează HCLM nr. 279/2016 de aprobare PUZ, HCLM nr. 120/2018 de aprobare PUD și HCLM nr. 146/2019.

Prin aceeași hotărâre, instanța de recurs respinge recursul incident formulat de (...) prin care s-a solicitat admiterea excepției calității procesuale active a (...).

În considerentele deciziei, care face obiectul revizuirii, instanța de recurs reține caracterul nelegal al actelor administrative contestate pentru nerespectarea indicatorilor urbanistici (CUT și POT).

Instanța de recurs era obligată, în acord cu jurisprudența CJUE, să analizeze în ce măsură această critică de nelegalitate pe care și-a însușit-o (fără administrarea unei probe cu caracter tehnic în specialitatea urbanism), este de natură să afecteze „interesele reclamantului, prin modificarea situației sale juridice” (Cauza CJUE *Raynolds Tobacco Holdings Inc. și alții c. Comisiei* (C131/03)).

Cu alte cuvinte, care este vătămarea care i s-a produs în concret recurenteii reclamante sau membrilor acesteia prin emiterea unor acte administrative emise anterior înființării Asociației acesteia și prin care se susține că nu au fost respectați indicatorii urbanistici.

În practica instanțelor naționale în acord cu jurisprudența obligatorie a CJUE s-a stabilit, în materia contenciosului administrativ, că acțiunea în anularea actului administrativ individual pretins nelegal poate fi introdusă numai de persoana ce se consideră vătămată, prin emiterea acestuia, într-un drept subiectiv sau într-un interes legitim propriu, particularul putând invoca apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsură în care vătămarea interesului public decurge logic din inculcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat.

Tot astfel, "vătămarea" se apreciază la momentul adoptării actului administrativ, iar nu la un moment ulterior și prin raportare la drepturi/interese inexistente la data de referință arătată.

Încercând a se legitima procesual activ în prezenta cauză, reclamanta a precizat că, în speță, calitatea în care acționează ar fi subsumată "realizării scopului și obiectivelor autorizate de instanța", ce ar fi subsumate protecției mediului, iar drepturile pretins vătămăte prin adoptarea actului administrativ contestat ar aparține "membrilor subscrisei, cât și locuitorilor municipiului în general".

Or, obiectul prezentului litigiu este reprezentat de acțiunea în anularea unor acte administrative, iar susținerea recurenței, în sensul că, prin demersul judiciar, ar proteja drepturile și interesele legitime ale membrilor săi și ale locuitorilor municipiului Constanta în general, nu poate fi găsită întemeiată, întrucât aceasta a omis a indica membrii ale căror drepturi și/sau interese legitime le protejează prin inițierea acțiunii, precum și a face dovada că, la data adoptării actului administrativ atacat, aceștia ar fi fost titularii vreunor drepturi subiective/interese legitime proprii vătămăte prin adoptarea hotărârii a cărei anulare se solicită.

Nu în ultimul rând, prin decizia nr. 8/ 2 martie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, s-a tranșat cu caracter obligatoriu posibilitatea organismelor sociale interesate de a invoca interesul legitim public în susținerea vătămării pretins cauzate prin actul administrativ atacat.

Astfel, instanța supremă, în interpretarea și aplicarea unitară a art.1 al.1, art.2 al. 1 lit. a), r) și s) și art. 8 al.11 și al.12 din Legea nr.554/2004, a statuat că, vederea exercitării controlului de legalitate asupra actelor administrative la cererea asociațiilor, în calitate de organisme sociale interesate, invocarea interesului legitim public trebuie să fie subsidiară invocării unui interes legitim privat, acesta

din urma decurgând din legătură directă dintre actul administrativ supus controlului de legalitate și scopul direct și obiectivele asociației, potrivit statutului".

In considerentele deciziei mai sus invocate, s-a arătat, _____ existentei acestei legături urmează să se facă de instanțe de la caz la caz, prin raportare la elementele raportului dedus judecății, nefiind suficientă menționarea in statut a activității de "apărare a interesului public", ca scop principal al respectivului organism special interesat".

In egala măsură, paragraful 81 al deciziei invocate, menționează faptul că asociațiile pot desfășura orice alte activități economice directe dacă au caracter accesoriu și sunt in strânsă legătură cu scopul principal al asociației.

Considerentele pe care se fundamentează interpretarea obligatorie pe care Înalta Curte de Casație si Justiție a dat-o dispozițiilor art. 1 al. 1, art, 2 al. 1 lit, a), r) i s) si art. 8 al. 12 si art.12 din Legea nr. 554/2004 impun care, in aprecierea vătămării, sa se verifice, in concret, dacă, dincolo de încălcarea interesului legitim public, asociația reclamantă invocă (si dovedește) in concret încălcarea unui interes legitim privat prin adoptarea actului administrativ atacat, interes legitim privat care trebuie să decurgă din legătură directă dintre actul administrativ, pe de o parte și scopul sau principal obiectivele asociației, pe de alta parte (iar nu numai cu unul dintre acestea).

In egală măsură, considerentele citate impun ca scopul principal al asociației să fie cu suficiență concretizat, un scop subsumat, indiferent de modalitatea de redactare, exclusiv interesului legitim public neîndeplinind aceasta cerință.

Or, câtă vreme aceasta Asociație nu era înființată la data adoptării HCLM nr. 279/2016 de aprobare PUZ, nu se poate susține că i-a fost afectat interesul legitim privat cu consecințe asupra modificării situației juridice a Asociației sau a membrilor acestora.

III. Încălcarea principiului comunitar al securității juridice:

Acest principiu "acoperă" calitatea, stabilitatea și predictibilitatea legii și a jurisprudenței.

Curtea de Justiție a Comunităților Europene a statuat că principiul securității juridice face parte din ordinea juridica comunitară și trebuie respectat atât de instituțiile comunitare, cât și de statele membre, atunci când acestea își exercită prerogativele conferite de directivele comunitare (Cauza C-381/97, Belgocodex).

Conform jurisprudenței CJUE, în special, în procedura trimiterii preliminare (art. 267 TFUE), principiul securității juridice presupune ca actele juridice să fie precise, aplicarea acestora previzibilă pentru justițiabili, astfel încât aceștia să poată cunoaște cu exactitate întinderea obligațiilor pe care aceste acte le impun (Ex.: Hotărârea în cauza C-144/14 din 09.07.2015, s.a.)

În jurisprudența CEDO conceptul de "securitate juridică" s-a afirmat ca principiu fundamental al drepturilor omului, cu referire specială la stabilitatea și irevocabilitatea drepturilor consacrate definitiv prin hotărâri judecătorești, cu titlu de lege, care numai pot face obiectul unor ingerințe legislative sau judiciare, fără a goli de conținut un alt principiu clasic al dreptului-autoritatea de lucru judecat și mai nou, efectul pozitiv al lucrului judecat.

Curtea a statuat, în mod constant asupra:

- calității legii și a jurisprudenței care trebuie să fie compatibilă cu preeminența dreptului, furnizând individului o protecție adecvată contra arbitrariului;

- cele ”două condiții calitative ale legii și ale jurisprudenței sunt accesibilitatea și previzibilitatea, accentuate de stabilitatea și unitatea de Interpretare și de aplicare în jurisprudență.

Instanțele au pronunțat mai multe hotărâri prin care au admis excepția lipsei calității procesuale active a (...), sau au considerat pe fond că aceasta nu a făcut dovada unei vătămări a interesului legitim privat din perspectiva legăturii directe dintre actele administrative spuse controlului de legalitate și obiectivele și scopul Asociației potrivit Statului.

Prin decizia care face obiectul revizuirii, instanța a dispus anularea celor 3 acte administrative, reținând un singur motiv de nelegalitate relativ la nerespectarea indicatorilor urbanistici, ignorând practica instanțelor în cazuri identice, prin care s-a stabilit acele „critici de nelegalitate care vizează nerespectarea coeficienților urbanistici (POT și CUT) nu pot fi corelate cu vătămarea invocată și nu pot fi reținute” (sentința civilă nr.787/1.07.2020 pronunțată în dosar nr. _____), rămasă definitivă prin respingerea recursului principal formulat de (...). Tot astfel, instanța a încălcat principiul securității juridice a jurisprudenței consolidate a instanțelor prin care s-a admis excepția lipsei calității procesuale active a (...).

Interpretarea și aplicarea unitară a legii, în principal în activitatea de îndeplinire a justiției-exigența majoră a principiului securității juridice.

Jurisprudența, în viziunea celor două instanțe europene, a CCR, a ICCJ, și a doctrinei, trebuie să fie unitară și constantă, căci "atunci când în cauzele care conțin situații de fapt similare și în care sunt aplicabile aceleași dispoziții legale se adoptă hotărârile diferite, chiar opuse, se generează o jurisprudență neunitară sau divergentă, ceea ce afectează, în mod considerabil, securitatea relațiilor sociale, al cărei garant final este puterea judecătorească" (CEDO. Hotărârea din 2,11.2010, în cauza Ștefanică vs. Romania, M.Of. nr. 175/11.03.2011).

Existența unor posibile surse ale incertitudinii au fost constatate de CEDO în numeroase cauze, (Ex.:P_____ c, Romania, 2005, s.a.), în care Curtea a statuat că: "în lipsa unui mecanism care să asigure coerența practicii instanțelor naționale, asemenea divergențe profunde de jurisprudență, ce persistă în timp și țin de un domeniu ce prezintă un mare interes social, simt de natură să dea naștere unei incertitudini permanente și să diminueze încrederea publicului în sistemul judiciar, care reprezintă una dintre componentele statului de drept".

De asemenea, CEDO a evidențiat prezența unor cazuri de lipsă de previzibilitate în situații de incoerență legislativă (V_____ c. României, 2008 și S_____ și alții, P_____, P_____, R____), generate de modificările repetate, care "au creat un climat de incertitudine juridică", cât și un "echivoc al situațiilor juridice incerte", având un caracter sistematic, pe fondul "imperfecțiunii" în ordinea juridică internă și al "disfuncționalității legislației române", în anumite materii,

Textul art. 431 (2) NCPC prevede că: "Oricare dintre părți poate opune lucrul anterior judecat într-un alt litigiu, dacă are legătură cu soluționarea acestuia din urmă".

Exigențele textului:

- a) existența celui de-al doilea proces, pe rolul organului jurisdicțional;
- b) existența unei hotărâri judecătorești/arbitrale, definitivă, pronunțată într-un alt litigiu, dacă are
- c) legătură cu soluționarea acestuia din urmă;
- d) ceea ce relevă distincția substanțială față de autoritatea de lucru judecat, care presupune tripla identitate de părți, de obiect și de cauză.

În doctrina recentă ("Pandectele Romane nr. 4/2017, prof. G_____ R_____) s-au subliniat unele particularități ale identității de chestiune litigioase, atunci când nu sunt întrunite condițiile privind lucru judecat, "fapt care obligă instanța sesizată cu cel de-al doilea litigiu să țină seama de ceea ce s-a decis deja în prima hotărâre".

Prin urmare, cea de-a doua instanță este ținută de dezlegarea dată prin hotărârea definitivă anterioară, ca de "un act juridic (lucru judecat) pe care nu-l mai poate pune în discuție și nu-l mai poate tranșa diferit, acesta fiind punctul de pornire de la care își va putea dezvolta raționamentul juridic, raportat la circumstanțele concrete ale cauzei".

Într-o altă lucrare se afirmă că: "singura condiție impusă de legiuitor pentru a se invoca efectul pozitiv al lucrului judecat este de a exista o legătură între cele două litigii, fără a fi necesar ca litigiul să fie purtat între aceleași părți. De aici rezultă că efectul pozitiv al lucrului judecat are "valoarea creatoare", în ceea ce privește jurisprudența într-o anumită materie, respectiv dezlegare de drept" (A_____ S_____ "Excepțiile procesuale în Noul Cod de procedură civilă", U. J., 2012, pg.

261).

Opinie, mai nuanțată, o exprimă un reputat teoretician și, în același timp, practician în materie: "existența unei hotărâri poate fi invocată în cadrul altui proces, cu autoritate de lucru judecat, atunci când se invocă obligativitatea sa, fără ca în cel de-al doilea proces să fie aceleași părți, să se discute același obiect și aceeași cauză" (M. Tăbarcă "Excepțiile procesuale în procesul civil", U, J. 2006, pg. 355).

Jurisprudența ICCJ

Decizia civilă nr. 4100/2018-secția I civilă

"Înainte de a proceda la analiza criticilor evocate, care vor fi examinate împreună,

Înalta Curte amintește că, în legea procesual civilă, autoritatea de lucru judecat cunoaște două aspecte. Pe de o parte, există efectul negativ al autorității de lucru judecat, reglementat de art. 431 alin. (1) C. proc. civ., care presupune tripla identitate de părți, obiect și cauză și care instituie un fine de neprimire, orice astfel de acțiune fiind respinsă fără a fi cercetată în fond. Aceasta, întrucât nu poate avea loc o nouă judecată între aceleași părți, cu același obiect și aceeași cauză.

Pe de altă parte, există și efectul pozitiv al lucrului judecat, instituit prin dispozițiile art. 431 alin. (2) C. proc. civ., potrivit căruia oricare dintre părți poate opune lucrul anterior judecat într-un alt litigiu, dacă are legătură cu soluționarea acestuia din urmă. După cum reiese din aceste prevederi legale, nu este necesar să existe tripla identitate de părți, obiect și cauză, ci este suficient ca în judecata ulterioară să fie adusă în discuție o problemă litigioasă care să aibă legătură cu

cea ce s-a soluționat anterior, așa încât aceasta să nu poată fi contrazisă, indiferent de calitatea soluției anterioare (dacă este sau nu corectă).

În speța de față, instanța constată că efectul pozitiv al lucrului judecat, reprezentat prin hotărârile judecătorești pronunțate în Dosarul nr. x/2011, cu referire la Decizia nr. 2435/22.04.2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, secția I civilă, a fost semnalat de pârât prin întâmpinarea depusă în primă instanță, fiind îndrituit să invoce excepția, chiar dacă nu a fost parte în dosarul care s-a judecat, în virtutea celor stipulate în art. 431 alin. (2) C. proc. civ. „Oricare dintre părți poate opune lucrul anterior judecat într-un alt litigiu, dacă are legătură cu soluționarea acestuia din urmă”.

Decizia nr. 2787/12.06.2014-secția de contencios administrativ și fiscal

"Înalta Curte de Casație și Justiție a hotărât că efectul pozitiv al lucrului judecat se impune într-un al doilea proces care nu prezintă triplă identitate cu primul, dar care are legătura cu aspectul litigios dezlegat anterior, fără posibilitatea de a mai fi contrazis. În acest sens, Înalta Curte a precizat că puterea de lucru judecat, în forma prezumției, vine să asigure, din nevoia de ordine și stabilitate juridică, evitarea contrazicerilor între considerentele hotărârilor judecătorești. Prezumția nu oprește judecata celui de-al doilea proces, ci doar ușurează sarcina probațiunii, aducând în fața instanței constatări ale unor raporturi juridice făcute cu ocazia judecății anterioare și care nu pot fi ignorate. În speța, Înalta Curte a reținut că printr-o decizie irevocabilă a curții de apel s-a statuat, pe cale incidentală, asupra legalității examenului la care face referire reclamantul, chestiune juridică care se dorește a fi tranșată și în cel deal doilea litigiu. Prin urmare, Înalta Curte a apreciat că pronunțarea hotărârii anterioare lipsește de interes și de finalitate noua contestație ce are ca obiect examenul, astfel că, în mod corect, instanța de fond a dat eficiență prezumției de lucru judecat, respingând acțiunea reclamantului”.

Jurisprudența altor instanțe.

Tribunalul București-secțiile civile a IV, a-V-a și a VI-a, prin mai multe decizii definitive, au statuat că: ”efectul pozitiv al lucrului judecat se impune într-un al doilea proces, care are legătură cu chestiunea litigioasă dezlegată anterior, fără posibilitatea de a fi contrazis; așadar, în condițiile art. 431 (a) NCPC, tribunalul nu respinge apelul în baza autorității de lucru judecat, ci, are obligația de a-1 judeca în fond, însă instanța trebuie să țină seama de dezlegarea dată asupra problemei de drept dedusă judecării, dând eficiența prezumției de lucru judecat privind dezlegarea, deja, dată chestiunii litigioase” (dec.civ. 2591A din 23.10.2020-secția a IV-a civilă, definitivă-nepublicată, dec. civ. nr.319A din 09.02.2021 a Secției a V-a civila, nepublicata).

Jurisprudența Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR

"Efectul pozitiv al lucrului judecat generat de hotărârile arbitrale ale Curții în cauzele similare (sentințele arbitrale nr. 68/19.11.2020, nr. 72/19.11.2020, nr. 77/21.12.2020 și nr. 55/2020).

Conform art. 431 (2) NCPC („Efectele lucrului judecat,,): "Oricare din părți poate opune lucrul anterior judecat într-un alt litigiu, dacă are legătură cu soluționarea acestuia din urmă”.

"Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat, consacrat de art.431 al.2 NCPC, presupune în termenii acestui text, că oricare dintre părți poate opune lucrul anterior judecat într-un alt litigiu, care are legătură cu soluționarea acestuia din urmă.

Reglementarea efectului pozitiv al autorității de lucru judecat, aspect deosebit de important, are drept scop prevenirea evitării contradicțiilor dintre considerentele hotărârilor judecătorești.

Efectul pozitiv al autorității de lucru judecat funcționează, astfel cum s-a menționat anterior, atunci când în al doilea proces se pune o chestiune rezolvată printr-o hotărâre anterioară și nu presupune o identitate de acțiune, ci doar de chestiuni litigioase puse în discuție în cadrul celor două procese.

Atât vreme cât aspectul litigios a fost consemnat și rezolvat în actul jurisdicțional anterior, indiferent că s-a făcut pe calea dispozitivului sau numai în considerente, înseamnă că el nu mai poate constitui obiect al analizei ulterioare proprii din partea instanței, impunându-se noii judecăți ca un "dat" ce nu poate fi ignorat" (Codul de procedură civilă, comentat și adnotat", voi I, ed. U.J., pag. _____, de V.M, C_____, s.a.)

Jurisprudența CCR a dat eficiență efectului pozitiv al lucrului judecat, privind, atât dispozitivul, dar, mai ales asupra considerentelor (decizia nr. 495/25.06.2020, par. 18), iar CEDO a statuat în mod constant, asupra imposibilității de a se contradice hotărârile definitive anterioare și a necesității asigurării unei practici judiciare unitare (Ex. Hotărârea în cauza A_____ vs. Romania, s.a.).

În mod constant CEDO a decis că instanțele sunt obligate să țină seama de constatările și dezlegările date de instanțe în procedurile anterioare, repunerea în discuție a situației soluționate definitiv prin alte hotărâri, constituind o încălcare a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 (1) din Convenție".

Jurisprudența ICCJ, citată în sentințele arbitrale, este, de asemenea, edificatoare asupra efectelor lucrului judecat:

”În legea procesual civilă autoritatea de lucru judecat cunoaște doua aspecte.

Pe de o parte, există efectul negativ al autorității de lucru judecat, prevăzut de art. 431 (1) NCPC, care presupune tripla identitate de părți, obiect și cauza.

Pe de alta parte, există și efectul pozitiv al lucrului judecat, instituit prin art. 431 (2) NCPC, potrivit căreia se poate opune lucrul anterior judecat într-un alt litigiu, dacă are legătură cu soluționarea acestuia din urmă, nefiind necesară tripla identitate, ci, doar, ca judecata ulterioară să fie adusă în discuție o problemă litigioasă ca ceea ce s-a soluționat anterior, așa încât aceasta să nu poată fi contrazisă, indiferent de calitatea soluției anterioare” (decizia civilă nr.4100/2018-www.scj.ro, a Secției I-a civilă, decizia civilă nr. 2787/12.06.2014 a Secției C __ si nr. 995/2009-Secția I civilă)”.

Decizia care face obiectul revizuirii, încalcă principiul securității juridice si sub un alt aspect.

Hotărârea instanței prin care s-a dispus anularea HCLM nr. 279/2016, de aprobare PUZ, HCLM nr. 146/2018, de aprobare PUD si a autorizației de construire nr. 146/2019, va avea ca efect imediat, in situația in care intrarea in legalitate nu este posibilă, desființarea construcției edificate P+7).

Or, in speță, imobilul a fost edificat in baza unor acte administrative emise de C_____ C_____ Constanta si E_____ E_____ Constanta, care se bucura de prezumția de legalitate până la data anularii lor.

Soluția instanței de anulare a actelor administrative în condițiile în care revizuenta a construit cu buna credință respectând actele autorității publice, încalcă principiul securității raporturilor juridice consacrat la nivelul general comunitar.

În cauza de față încălcarea principiului securității juridice este ilustrată și de împrejurarea că în toate actele administrative de aprobare a PUZ-urilor de pe _____ produs efecte juridice și nu au fost desființate de către instanțele judecătorești, simt utilizați aceiași coeficienți urbanistici, pe care instanța de recurs i-a considerat nelegali.

Tot astfel, hotărârea pronunțată reprezintă o ingerință în dreptul de proprietate și încalcă principiul proporționalității și al salvagădării actului, care trebuie să sprijine activitatea administrației și controlul jurisdicțional al acesteia.

Solicită admiterea cererii de revizuire, desființarea hotărârii atacate și stabilirea unui termen pentru rejudecarea recursului.

Prin întâmpinare intimații C _____ C _____ C _____ și E _____ E _____ al C _____ C _____ solicită respingerea cererii de revizuire formulată împotriva Deciziei civile nr.553/05.05.2021 de Curtea de Apel C _____ în Dosarul nr. _____ ca inadmisibilă.

Împotriva Deciziei civile nr. 553/05.05.2021, pârâta (...) formulează de revizuire, întemeiată pe dispozițiile art.21 alin.1 Lege 554/2004 - încălcarea principiului priorității dreptului UE, în sensul că a fost încălcat principiul comunitar al securității juridice, prin faptul că nu s-a dat relevanță practicii pozitive a modului de soluționare a excepției lipsei calității procesuale active a entităților reprezentate de asociații și condiția vătămării.

Motivele de revizuire trebuie analizate în contextul reglementării generale a căii extraordinare de atac, de retractare, pentru că dreptul comunitar nu impune unei jurisdicții naționale să reia în discuție fondul litigiului și să înlăture aplicarea normelor interne de procedură care conferă autoritate de lucru judecat unei hotărâri.

Susține revizuenta că instanța de recurs nu a analizat aplicarea principiilor comunitare și a pronunțat hotărârea fără să observe "efectele directe ale anulării actelor administrative asupra situației juridice a Asociației A _____ A _____ și membrilor acesteia, pe de o parte, iar pe de altă parte, efectul pozitiv al lucrului judecat al hotărârilor definitive pronunțate de instanțe prin care, în cauze identice, s-a admis excepția lipsei calității procesuale active a Asociației A _____ A _____".

În cauza ce a făcut obiectul Dosarului nr. _____ nu s-a invocat excepția puterii ori autorității de lucru judecat și nici efectul pozitiv al lucrului judecat.

Apreciază că aceste susțineri oricum sunt nefondate, în condițiile în care nu se poate reține existența unor cauze identice în care să se fi pronunțat hotărâri diferite.

Ca efect al pronunțării Deciziei ICCJ nr. 8/02.03.2020 "verificarea existenței acestei legături (n.n. legătura directă dintre actul administrativ supus controlului de legalitate și scopul direct și obiectivele asociației, conform statutului) urmează să se facă de instanțe de la caz la caz, prin raportare la elementele raportului juridic dedus judecării". În consecință, apreciază că nu poate fi reținută împrejurarea autorității de lucru judecat cu hotărâri pronunțate în referire la acte administrative distincte față de cele ce au făcut obiectul Dosarului nr. _____, nefiind situații identice.

În consecință, nu poate fi opus motivul special de revizuire din perspectiva încălcării principiului securității juridice.

Având în vedere aceste considerente, solicită respingerea cererii de revizuire ca inadmisibilă.

Cu privire la admisibilitatea cererii de revizuire întemeiate pe dispozițiile art. 21 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, Curtea reține următoarele:

Potrivit Legii nr.554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare, forma activă la data introducerii cererii de chemare în judecată ce a făcut obiectul dosarului nr. _____:

ART. 21

(1) Constituie motiv de revizuire, care se adaugă la cele prevăzute de Codul de procedură civilă, pronunțarea hotărârilor rămase definitive prin încălcarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene, reglementat la art.148 alin. (2) coroborat cu art. 20 alin. (2) din Constituția României, republicată.

(2) Sunt supuse revizuirii, pentru motivul prevăzut la alin. (1), și hotărârile definitive care nu evocă fondul.

(3) Cererea de revizuire se introduce în termen de o lună de la data comunicării hotărârii definitive și se soluționează de urgență și cu precădere.

Prin Decizia nr. 45 din 12 decembrie 2016 referitoare la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art.21 alin.(2) teza I din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004 cu modificările și completările ulterioare (forma activă anterior modificării aduse prin Legea nr. 212/2018), pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 386 din 23 mai 2017, s-au stabilit următoarele:

„61. Textul legal în discuție este următorul:

Constituie motiv de revizuire, care se adaugă la cele prevăzute de Codul de procedură civilă, pronunțarea hotărârilor rămase definitive și irevocabile prin încălcarea principiului priorității dreptului comunitar, reglementat de art. 148 alin. (2), coroborat cu art. 20 alin. (2) din Constituția României, republicată.

62. Dispozițiile legale nu pun nicio condiție referitoare la „încălcarea principiului priorității dreptului comunitar“ și, de aceea, interpretând literal textul legal, rezultă că, în principiu, orice încălcare este de natură să constituie motiv de revizuire. Altfel spus, nu există niciun motiv pentru a distinge acolo unde legiuitorul nu distinge.

63. Această interpretare de principiu nu se opune însă situațiilor în care, în funcție de cazul concret dedus judecății, inadmisibilitatea cererii de revizuire rezultă din interpretarea sistematică a dispozițiilor art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, prin raportare la alte norme de drept.

64. Astfel, de exemplu, este inadmisibilă cererea de revizuire bazată pe „încălcarea principiului priorității dreptului comunitar“ în situația în care normele de drept substanțial european invocate de revizuent nu erau în vigoare la data

nașterii/modificării/stingerii raportului juridic dedus judecății. În acest caz, inadmisibilitatea rezultă din aplicarea principiului neretroactivității legii civile .

65. În jurisprudența sa, CJUE a reținut că interpretarea pe care a dat-o unei norme de drept european, în exercitarea competenței pe care i-o conferă articolul 234 (n.a., actual art. 267 din TFUE), lămurește și precizează, dacă este nevoie, semnificația și domeniul de aplicare ale acestei norme, astfel cum trebuie sau ar fi trebuit să fie înțeleasă și aplicată de la intrarea sa în vigoare (a se vedea, în special, Hotărârea din 27 martie 1980, *Denkavit italiana*, C-61/79, pct. 16, Hotărârea din 10 februarie 2000, *Deutsche Telekom*, C-50/96, pct. 43, precum și Hotărârea din 13 ianuarie 2004, *Kühne Heitz*, C453/00, pct. 21). Cu alte cuvinte, o hotărâre preliminară nu are o valoare constitutivă, ci pur declarativă, cu consecința că efectele sale se aplică, în principiu, de la data intrării în vigoare a normei interpretate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 octombrie 1995, *Richardson*, C-137/94, pct. 33) (s.n.).

66. Astfel, deciziile interpretative ale CJUE fac corp comun cu norma interpretată(s.n.) și se aplică în toate situațiile în care se aplică dreptul european interpretat, adică și raporturilor juridice care s-au născut/modificat/stins anterior pronunțării deciziilor și care nu sunt încă definitive (adică fac obiectul unor litigii pendinte).

67. În situația reglementării prin legea națională a cazului de revizuire menționat, temei al revizuirii pot fi și hotărârile interpretative pronunțate după soluționarea definitivă a litigiului, sub condițiile ca norma de drept substanțial european interpretată să fi fost în vigoare la data constituirii/modificării/ stingerii raportului juridic de drept administrativ care a făcut obiectul litigiului și încadrării în termenul de revizuire (s.n.).

68. Desigur, sfera hotărârilor interpretative ulterioare soluționării definitive a litigiului care ar putea fi invocate drept motiv de revizuire este drastic restrânsă de termenul de declarare a revizuirii, dar ele nu pot fi excluse, de principiu, în aplicarea motivului de revizuire prevăzut de art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 554/2004, în considerarea caracterului interpretativ al acestor hotărâri.

69. Dreptul Uniunii nu impune reglementarea în dreptul național procesual a căii extraordinare de atac de retractare a revizuirii pentru cazul încălcării normelor de drept substanțial european. În jurisprudența CJUE a fost mereu amintită importanța pe care o deține principiul autorității de lucru judecat, atât în ordinea juridică a Uniunii, cât și în ordinele juridice naționale. Astfel, s-a statuat că, pentru a garanta atât stabilitatea dreptului și a raporturilor juridice, cât și o bună administrare a justiției, este necesar ca hotărârile judecătorești rămase definitive după epuizarea căilor de atac disponibile sau după expirarea termenelor de exercitare a acestor căi de atac să nu mai poată fi contestate (Hotărârea Impresa Pizzarotti, C-213/13, pct. 58 și jurisprudența citată). Prin urmare, dreptul Uniunii nu impune instanței naționale să înlăture aplicarea normelor interne de procedură care conferă autoritate de lucru judecat unei decizii judecătorești, chiar dacă aceasta ar permite îndreptarea unei situații naționale incompatibile cu acest drept (Hotărârea Impresa Pizzarotti, C-213/13, pct. 59 și jurisprudența citată; Hotărârea Târșia, C-69/14, pct. 29).

70. În egală măsură însă dreptul Uniunii nu se opune reglementării prin legea națională a unui caz de revizuire precum cel de față, impunând însă, în cazul reglementării lui, respectarea principiilor echivalenței și efectivității (Hotărârea Târșia, C-69/14, pct. 30).

71. Definind principiile echivalenței și efectivității, CJUE arată că modalitățile procedurale aplicabile acțiunilor destinate să asigure protecția drepturilor conferite contribuabililor de dreptul Uniunii nu trebuie să fie mai puțin favorabile decât cele aplicabile acțiunilor similare de drept intern (principiul echivalenței) și nici să fie

concepute astfel încât să facă imposibilă în practică sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridică a Uniunii (principiul efectivității) (a se vedea în acest sens, printre altele, Hotărârea Rewe-Zentralfinanz și Rewe- Zentral, C-33/76, pct. 5, Hotărârea Transportes Urbanos y Servicios Generales, C-118/08, pct. 31, precum și Hotărârea Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation, C-362/12, pct. 32).

72. În lumina considerentelor precedente este inadmisibilă cererea de revizuire prin care, în lipsa oricărui element de noutate (care ar putea fi hotărâri pronunțate de CJUE sau dispoziții de drept unional neinvocate în cauză sau, deși invocate, netratate de instanță), se urmărește revizuirea unei hotărâri definitive prin care a fost deja dezlegată problematica legată de aplicarea principiului priorității dreptului unional, deoarece se opune caracterul revizuirii, de cale extraordinară de atac de retractare (iar nu de reformare), corelat cu principiul autorității de lucru judecat.

73. Dacă dreptul Uniunii sau hotărârea interpretativă a CJUE a fost invocată în fața instanței care a pronunțat hotărârea a cărei revizuire se cere și această instanță a analizat-o, partea nu poate critica soluția pe calea revizuirii deoarece se opune autoritatea de lucru judecat asupra rezolvării date de instanța de fond sau de recurs. Inadmisibilitatea se impune în această ipoteză întrucât a socoti revizuirea admisibilă ar însemna ca instanța sesizată cu cererea de revizuire să examineze soluția instanței care a pronunțat hotărârea supusă revizuirii, adică să exercite un control judiciar, care nu se poate realiza pe calea revizuirii. Un astfel de control judiciar se poate realiza numai pe calea de atac de reformare, dată în competența instanței ierarhic superioare celei care a pronunțat hotărârea.

74. Această soluție, care rezultă din principiile care guvernează calea extraordinară de atac de retractare a revizuirii, conform legii naționale, respectă principiul echivalenței din dreptul european și principiul securității juridice.

75. Inadmisibilă este și revizuirea prin care se urmărește schimbarea cauzei juridice a cererii de chemare în judecată sub aspectul motivelor de fapt care susțin obiectul cererii sau, altfel spus, al drepturilor subiective invocate care stau la baza pretențiilor formulate și a căror protecție se solicită pe cale judiciară.

76. Cauza juridică a oricărei cereri de chemare în judecată este constituită din fundamentul factual al raportului juridic dedus judecării și calificarea lui juridică, implicând temeuriile în drept aplicabile. În contenciosul administrativ, care are ca obiect anularea unui act administrativ, cauza juridică a cererii o constituie motivele de fapt, calificate prin prisma normelor juridice incidente, care constituie, împreună, argumentele de nelegalitate a actului administrativ.

77. Caracterul revizuirii, de cale extraordinară de atac, presupune că aceasta poate fi exercitată exclusiv pentru motivele prevăzute de lege, care sunt de strictă interpretare și aplicare. Aceste limitări sunt de ordine publică.

78. Nu este necesar ca partea să fi invocat în cursul soluționării procesului încălcarea vreunui text din dreptul european, însă trebuie să fi invocat dreptul subiectiv ocrotit de dreptul european, chiar dacă nu s-a referit la incompatibilitatea normei interne cu dreptul european. Este inadmisibil ca, sub cuvânt de prioritate a dreptului european, să se invoce în revizuire un motiv de nelegalitate cu totul nou, întrucât se opune caracterul extraordinar al căii de atac.

79. Motiv al revizuirii întemeiate pe art. 21 alin. (2) teza întâi din Legea nr. 554/2004 îl constituie calificarea juridică a faptelor prin prisma normei de drept european incidente sau a interpretării acesteia rezultate dintr-o hotărâre CJUE (s.n.), iar nu faptele deduse judecării, care reprezintă un element imutabil al litigiului.

80. Prin urmare, în revizuirea întemeiată pe art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 nu se pot invoca fapte relevante noi care constituie motive de nelegalitate a actului administrativ ce nu au fost invocate în fața instanței care a pronunțat hotărârea supusă revizuirii.

81. Așa fiind, răspunsul la prima întrebare va fi acela că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 21 alin. (2) teza I din Legea nr. 554/2004, cererea de revizuire este admisibilă în baza unor decizii ale CJUE, indiferent de momentul pronunțării acestora și de împrejurarea invocării sau nu în litigiul de bază a dispozițiilor de drept european preexistente, încălcate prin hotărârea a cărei revizuire se cere.

82. Momentul pronunțării unei decizii a CJUE prin care sunt interpretate dispoziții de drept european într-un mod diferit de cel reținut prin hotărârea a cărei revizuire se cere este lipsit de relevanță din perspectiva art. 21 alin. (2) teza I din Legea nr. 554/2004.

83. În același fel este lipsită de relevanță neinvocarea în litigiul de bază a dispozițiilor de drept european preexistente, presupus încălcate prin hotărârea a cărei revizuire se cere, întrucât, potrivit principiului *iura novit curia*, consacrat de art. 22 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, judecătorul, respectând limitele investiției sale, este în drept, în virtutea prerogativelor sale jurisdicționale, să dea cererii calificarea juridică exactă și să facă aplicarea normelor juridice incidente. Instanța trebuie să aplice dreptul, care îi este cunoscut, inclusiv dreptul european și hotărârile interpretative ale CJUE, care au caracter obligatoriu pentru instanțele statelor membre și se bucură de prioritate în aplicare, potrivit art. 148 alin. (2) din Constituție.

84. Revine însă instanței de judecată obligația să verifice admisibilitatea revizuirii, raportat la cazul concret dedus judecării, orientându-se după reperele menționate

mai sus și, dacă este cazul, fără să se limiteze la ele, stabilind dacă dispozițiile de drept european erau sau nu în vigoare la data faptelor relevante în cauză, dacă ele au făcut sau nu obiectul analizei instanței de judecată ori dacă prin cererea de revizuire se urmărește schimbarea cauzei juridice a cererii sub aspectul faptelor relevante pe care s-au întemeiat motivele de nelegalitate.“.

În raport de considerentele Deciziei nr. 45/2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție rezultă că instanța sesizată cu cererea de revizuire întemeiată pe dispozițiile art. 21 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ trebuie să verifice:

- dacă partea care cere revizuirea a invocat în cursul procesului dreptul

subiectiv ocrotit de dreptul european, chiar dacă nu a invocat încălcarea unui anume text din dreptul european; în caz contrar, cererea este inadmisibilă întrucât s-ar invoca în revizuire un motiv de nelegalitate (în cazul de față motive de legalitate a actului contestat) cu totul nou, care se opune caracterului extraordinar al căii de atac;

- dacă această încălcare a făcut sau nu obiectul analizei instanței de judecată care a

pronunțat hotărârea a cărei revizuire se cere; în măsura în care dreptul Uniunii sau hotărârea interpretativă a CJUE a fost invocată în fața instanței care a pronunțat hotărârea a cărei revizuire se cere și această instanță a analizat-o, partea nu poate critica soluția pe calea revizuirii deoarece se opune autoritatea de lucru judecat asupra rezolvării date de instanța de fond sau de recurs;

- dacă dispozițiile de drept european invocate în susținerea cererii de revizuire erau

sau nu în vigoare la data constituirii/modificării/ stingerii raportului juridic de drept administrativ care a făcut obiectul litigiului; în caz contrar, cererea este inadmisibilă urmare a aplicării principiului neretroactivității legii civile;

- dacă prin cererea de revizuire se urmărește schimbarea cauzei juridice a cererii (în

cazul de față a apărărilor) sub aspectul faptelor relevante pe care s-au întemeiat motivele de nelegalitate (în cazul de față motivele de legalitate a actului contestat).

Această verificare are însă ca premisă incidența în materia litigiului a unei norme de drept european. În legătură cu acest aspect, Curtea arată că art. 21 nu prevede un caz de revizuire determinat de pronunțarea de către CJUE a unei decizii interpretative, ci de încălcarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene. Hotărârile CJUE nu reprezintă ele însele dreptul Uniunii Europene. Așa cum arată și Înalta Curte de Casație și Justiție în decizia evocată, hotărârea CJUE este o hotărâre de interpretare a normei de drept european, care lămurește și precizează, dacă este nevoie, semnificația și domeniul de aplicare ale acestei norme, fără valoare constitutivă, ci pur declarativă, care face corp comun cu norma interpretată. De aceea, nici termenul de o lună pentru formularea cererii de revizuire nu curge de la data pronunțării/publicării unei decizii CJUE de interpretare a normei de drept european, ci de la data de la data comunicării hotărârii definitive, supusă revizuirii, întrucât, în măsura în care norma de drept european era în vigoare la data soluționării litigiului, dreptul subiectiv ocrotit prin norma de drept european putea fi invocat independent de pronunțarea unei hotărâri interpretative.

Se observă că deși invocă drept motiv de revizuire încălcarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene revizuent nu arată care este dreptul european – tratat, regulament sau directivă, care se impunea a fi fost aplicat cu prioritate în cauză.

Analizând însă hotărârile Curții de Justiției a Uniunii Europene invocate,

Curtea observă că prin Ordonanța Tribunalului (Camera a șaptea) pronunțată la data de 4 iunie 2012 în cauza T-381/11 s-a respins ca inadmisibilă acțiunea formulată de Europäischer Wirtschaftsverband der Eisen- und Stahlindustrie (Eurofer) ASBL împotriva Comisiei Europene, reținându-se că Eurofer este o asociație care reprezintă interesele industriei siderurgice europene, conform jurisprudenței, care nu poate introduce, în principiu, o acțiune în anulare admisibilă decât dacă întreprinderile pe care le reprezintă sau unele dintre acestea au calitate procesuală activă în mod individual sau dacă asociația poate invoca un interes propriu .

Lipsa calității procesuale active a Eurofer a fost însă reținută prin raportare la dispozițiile art. 263 al patrulea paragraf TFUE , potrivit căruia orice persoană fizică sau juridică poate formula, în condițiile prevăzute la primul și la al doilea paragraf, o acțiune împotriva actelor al căror destinatar este sau care o privesc direct și individual, precum și împotriva actelor normative care o privesc direct și care nu presupun măsuri de executare.

Potrivit Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (versiune consolidată),
PARTEA A ȘASEA - DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE ȘI FINANCIARE,
TITLUL I DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE , CAPITOLUL 1 INSTITUȚIILE ,
SECȚIUNEA 5 - CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE :

Articolul 263

(ex-articolul 230 TCE)

Curtea de Justiție a Uniunii Europene controlează legalitatea actelor legislative, a actelor Consiliului, ale Comisiei și ale Băncii Centrale Europene, altele decât recomandările și avizele, și a actelor Parlamentului European și ale Consiliului European menite să producă efecte juridice față de terți. Aceasta controlează, de asemenea, legalitatea actelor organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii destinate să producă efecte juridice față de terți.

În acest scop, Curtea are competența să se pronunțe cu privire la acțiunile formulate de un stat membru, de Parlamentul European, de Consiliu sau de Comisie, pentru motive de necompetență, de încălcare a unor norme fundamentale de procedură, de încălcare a tratatelor sau a oricărei norme de drept privind aplicarea acestuia ori de abuz de putere.

În aceleași condiții, Curtea are competența să se pronunțe cu privire la acțiunile formulate de Curtea de Conturi, de Banca Centrală Europeană și de Comitetul Regiunilor, care urmăresc salvagardarea prerogativelor acestora.

Orice persoană fizică sau juridică poate formula, în condițiile prevăzute la primul și al doilea paragraf, o acțiune împotriva actelor al căror destinatar este sau care o privesc direct și individual, precum și împotriva actelor normative care o privesc direct și care nu presupun măsuri de executare.

Actele de constituire a organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii pot să prevadă condiții și proceduri speciale privind acțiunile formulate de persoanele fizice sau juridice împotriva actelor acestor organe, oficii sau agenții care sunt destinate să producă efecte juridice față de ele.

Acțiunile prevăzute de prezentul articol trebuie formulate în termen de două luni, după caz, de la publicarea actului, de la notificarea acestuia reclamantului sau, în lipsă, de la data la care reclamantul a luat cunoștință de actul respectiv.

Art. 263 TFUE reglementează așadar condițiile de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, care nu se pot aplica în materia dreptului național.

În ceea ce privește Cauza 131/03 Reynolds Tobacco Holdings Inc. și alții c. Comisiei (C131/03), CJCE a statuat că pot constitui obiect al controlului jurisdicțional prevăzut de art. 230 din TCE numai măsurile care produc efecte juridice obligatorii, de natură să afecteze interesele reclamantului, prin modificarea situației sale juridice, nefiind de conceput verificarea în abstract a unor acte în legătură cu care se susține că ar avea un potențial vătămător virtual, fără a fi reclamata vreă vătămare concretă în patrimoniul reclamantului, tot în referire la art. 230 TCE (art. 263 TFUE).

Cele două hotărâri nici nu sunt hotărâri de interpretare a tratatelor, pronunțate în temeiul art. 267 TFUE (ex-articolul 234 TCE), ci hotărâri pronunțate în cadrul competențelor reglementate de art. 263 TFUE (ex-articolul 230 TCE) și au în vedere admisibilitatea sesizării cu acțiuni directe.

Or, condițiile de sesizare a CJUE nu pot fi extrapolate sesizării instanțelor naționale și nu poate fi reținută încălcarea dreptului european din perspectiva invocată de recurentă.

Art. 263 TFUE nu este incident în cauză iar revizuenta nu a invocat, nici în cererea de revizuire dar nici în cursul judecății finalizate cu hotărârea a cărei revizuire o cere, un drept subiectiv ocrotit printr-o normă de drept european. Având în vedere obiectul judecății finalizate cu hotărârea a cărei revizuire se cere, dreptul european

invocat ar fi trebuit să reglementeze în materie de urbanism sau disciplină în construcții

În ceea ce privește principiul comunitar al securității juridice ,

În chiar hotărârea invocată de revizuentă – C -144/14 se arată :

„ 33 potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, principiile securității juridice și protecției încrederii legitime trebuie să fie respectate de instituțiile Uniunii, dar și de statele membre în exercitarea competențelor care le sunt conferite prin directivele Uniunii (s.n.) (a se vedea în acest sens printre altele Hotărârea Gemeente Leusden și Holin Groep, C-487/01 și C-7/02, EU:C:2004:263, punctul 57, Hotărârea „Goed Wonen”, C-376/02, EU:C:2005:251, punctul 32, precum și Hotărârea Elmeke NE, C-181/04-C-183/04, EU:C:2006:563, punctul 31).

34 În ceea ce privește, în primul rând, principiul securității juridice, după cum a statuat Curtea în repetate rânduri, din acesta rezultă printre altele că legislația Uniunii trebuie să fie precisă, iar aplicarea sa trebuie să fie previzibilă pentru justițiabili, acest imperativ al securității juridice impunându-se cu o rigoare deosebită atunci când este vorba despre o reglementare care poate să aibă consecințe financiare, pentru a permite persoanelor interesate să cunoască în mod exact întinderea obligațiilor pe care aceasta le-o impune (Hotărârea Irlanda/Comisia, 325/85, EU:C:1987:546, punctul 18).

35 De asemenea, în domeniile reglementate de dreptul Uniunii (s.n.) , normele de drept ale statelor membre trebuie să fie formulate într-un mod neechivoc, care să

permită persoanelor vizate să își cunoască drepturile și obligațiile într-un mod clar și precis, iar instanțelor naționale să asigure respectarea acestora (a se vedea Hotărârea Comisia/Italia, 257/86, EU:C:1988:324, punctul 12).”.

Principiul comunitar al securității juridice nu poate fi disociat de domeniile reglementate de dreptul Uniunii, în sensul că încălcarea acestui principiu nu poate fi invocat decât în materiile reglementate de dreptul european.

Revizuenta invocă încălcarea principiului comunitar al securității juridice nu prin raportare la un domeniul de reglementare al dreptului european (cum sunt spre exemplu domeniul fiscal și vamal), ci prin aceea că hotărârea a cărei revizuire o cere este contrară altor hotărâri judecătorești prin care a fost admisă excepția lipsei calității procesuale active a reclamantei A _____ A _____ A _____ în acțiuni similare.

Or, jurisprudența națională neunitară nu constituie un motiv de revizuire din perspectiva art. 21 din Legea nr. 554/2004.

În egală măsură, încălcarea Convenției Europene a Drepturilor Omului nu constituie un motiv de revizuire din perspectiva art. 21 din Legea nr. 554/2004, ci, în măsura în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului constată o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale, poate constitui motiv de revizuire în condițiile dreptului comun (Cod procedură civilă).

Pentru considerentele expuse se constată că cererea de revizuire întemeiată pe dispozițiile art. 21 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ nu poate fi primită, întrucât nu există norme de drept substanțial european a căror aplicare să se fi impus în cauză cu prioritate și înlăturate de instanța care a pronunțat hotărârea

a cărei revizuire se cere, astfel că cererea de revizuire va fi respinsă ca inadmisibilă.

În temeiul art. 456 Cod procedură civilă va fi obligată revizuenta a plata către intimații E _____ E _____ al C _____ C _____ și C _____ C _____ C _____ a sumei de 2.261 de lei, cheltuieli de judecată (onorariu avocat).

PENTRU ACESTE MOTIVE,

ÎN NUMELE LEGII

DECIDE:

Respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire în materia contencios administrativ în contencios administrativ și fiscal formulată de revizuenta (...), în contradictoriu cu intimații: A _____ A _____ A _____, E _____ E _____ AL C _____ C _____ și C _____ C _____ C _____, având ca obiect anulare act administrativ.

Obligă revizuenta a plata către intimații E _____ E _____ al C _____ C _____ și C _____ C _____ C _____ a sumei de 2.261 de lei, cheltuieli de judecată efectuate în revizuire reprezentând onorariu avocat.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, azi, 15.11.2021.

Președinte,

E_____ C_____

Judecător,

O___ D_____

Judecător,

A_____ - B_____ A_____

Grefier,

M_____ N_____

Red.dec.jud.A.B.A_____

6 ex./07.12.2021

Gref.M.N.

M.N. 22 Noiembrie 2021

Acest document este preluat și procesat de o aplicație realizată gratuit de Wolters Kluwer Romania pentru Fundatia RoLII.

Conținutul său poate fi preluat și utilizat cu citarea sursei: www.rolii.ro